

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nova politična bolezen.

Izmed bralcev, ki smo jih imeli lansko leto, ostali so nam blizo vsi tudi za letošnje leto zvesti in njim je znano, kaj je koalicija. To smo jim lani razložili na tanko, ali pristopilo nam je tudi lepo število novih bralcev in njim morebiti ni znano ime: koalicija, zato bode treba, da še za-nje razložimo to besedo, vsaj na kratko. Koalicija je latinsko ime in se pravi toliko, kar bi po naše rekli: združenje. V politiki torej pomeni koalicija združenje dveh, treh strank za to, da se dožene, kar je vsem po volji, drugo pa se odloži, dokler eni ali drugi stranki ne »zasije lepša zvezda«.

Potreba za koalicijo nastane ondi, kjer je več in nasprotnih strank, pa ni nobena tako močna t. j. ne šteje toliko glasov, da preseže vse druge. Tako je sedaj v državnem zboru na Dunaju in vsled tega so si segle tri največje stranke v roke, češ, da stopijo v koalicijo in tako navale drugih strank odbijó, kedar bode treba. Te stranke so: klub nemške levice, poljskih in konservativnih poslancev. Tudi sedanja vlada ali ministerstvo se tako sestavlja in je torej ministerstvo koaliranih strank. Najbolje se godi v tem nemški levici, pa je ona tudi najmočnejša ter šteje 110 in sedaj, ko stojita na njeni strani še dve drugi: stranka nemških nacionalev in primorskih, laških poslancev, računani lahko na 140 glasov.

Da ima torej ona v tej koaliciji prvo in več ali manj odločilno besedo, posname si človek iz tega lahko in je naravno, če je poslanci drugih strank niso veseli, ali kaj čujejo, ko ni druge pomoči, dokler je v državnem zboru toliko nasprotnih strank! Koalicija je po takem le nekaj za silo in lahko vemo, da je nima nihče rad, samo nemška levica je nje vesela, ker je koalicija njej most do popolne zmage in to se zgodi brž, ko koalicija razpade. Kaj pa bode potlej? Na to vprašanje mora si človek prej odgovoriti, točno in jasno, in potem naj vrže kamen na sedanjo koalicijo! Mi radi priznamo, da na to vprašanje še nimamo odgovora, ali ne poznamo ga tudi pri drugih, resnih politikih. Zato pa se ve, da nismo za koalicijo, ali tudi zoper njo nismo, dokler ne dobimo za to uzroka ali upanja, da se nam »zjasnijo vremena«.

Če pa je koalicija, kakor smo rekli, le nekaj za silo in v drž. zboru potrebna, da se ondi vse delovanje ne pretrga, potem ne vemo, čemu da se hoče prenesti koalicija tudi v deželne zборе. V njih pač ne vidimo nobene potrebe za koalicije in če se vendar-le govori že tudi o njej v dež. zborih, mora priti le iz tega, da je koalicija — politična bolezen, tem nevarniša, ker je nalezljiva. Sicer pa mislimo, da se ne dela v nobenem dež. zboru resno za koalicijo, k večjemu v češkem in

tudi tam bode težko jo spraviti, še težje pa jo vzdržati na nogah.

V drž. zboru imamo sedaj koalicijo in z njo nam je računati; drugod pa si nje ne želimo, kajti ona duši človeka lastno prepričanje in torej proč z njo, kjer je ni treba!

Slovenci in vlada.

(Govor dr. Lavoslava Gregorčeca v 255. seji drž. zbora.)

Slavna zbornica! Pri večerajšnji večerni seji očital je — ne vem, kolikokrat že — poslanec dr. Menger ministerskemu predsedniku grofu Taaffe, da ni spravil narodov med seboj. Nekaj krivde pač pade na grofa Taaffe, glavna krivda pa tiči vse kje drugje. O spravi se more, kakor znano, govoriti najmanje med dvema osebama, ki morata imeti skupno voljo, spravlljivo mišljenje in nagnjenost za spravo. Ako tega ni, je vsaka sprava nemogoča. Da Slovani niso bili pripravljene spraviti se z Nemci, moram vsekako zanikati, kar se tiče Slovencev.

Jaz sem bil nekdanj, in to baš tedaj, ko so se valovi takozvane fakijske opozicije najvišje vzpenjali, urednik dveh časopisov, jednega slovenskega in jednega nemškega lista, ter sem imel priliko, natančno opazovati tedanje razmere. Opazoval sem tudi delovanje nemško-liberalnega časopisja in moram reči, da niso Nemci še nikdar tako divjali v časopisih proti nam Slovanom, kakor tedaj. Nemcem se je vsako spravlljivo mišljenje in nagnjenost k spravi naravnost iztrgalo. Zato moram reči, da je glavno krivdo, da spravljanje grofa Taaffe ni imelo uspeha, začrtati na rovaš stranki dr. Mengerja.

Zdaj preidem na svoj predmet. — Slavna zbornica! Zadnji čas so nas Jugoslovane pogosteje imenovali nego preje, Uzrok je ta, da smo izstopili iz kluba konservativcev, ter si ustanovili svoj klub, in ta korak se je mnogostransko deval pod nič. Predbacivala se je nam prenagljenost, politična neprevidnost, dá, celo nedržavniško postopanje. Prosil sem toraj za besedo, da dokažem nasprotno, da razjasnim, da mi v taki situaciji nismo mogli niti smeli drugače postopati, ako smo hoteli ostati zvesti svojemu nacionarno-konservativnemu programu, političnim, cerkvenim in narodno-gospodarskim principom. V momentu, ko smo začeli nov vladni program z njegovim popolnim ignoriranjem narodne enakopravnosti — tu se je nam pokazalo naše stališče.

Ostati torej nismo mogli niti trenotek v koaliciji, v čigar ministerstvu je nemško-liberalna stranka dobila vlado nad celo državo. Novo ministerstvo je izključno

nemško-liberalno, večina resortov, med temi najvažnejši, odločno v nemško-liberalnih rokah. Kakošnega pomena je to za ne nemške narode, za katoliško cerkev, za srednji, meščanski in kmetijski stan, posebno pa za državne finance, o tem ne pripušča, mislim jaz, zgodovina naše domovine pač nikakoršnega dvoma; to pomeni nadaljevano zatiranje in odiranje slovanskih rodov, to pomenja nedotakljivost liberalnega šolstva in liberalno-konfesijonelnih zakonov, to pomenja nadaljevano vladno kapitala po Manchesterških načelih in sklepno prav nadaljevano proletarizovanje srednjih stanov, obubožanje ljudstva nove državne dolgotve in povišana vojaška bremena!

Gospoda moja, mi Jugoslovani ne moremo temu pritrditi, ne moremo pomagati, tako daleč ne moremo zatajiti svojega političnega prepričanja. Cenjeni drugi prejšnjega konservativnega kluba so obžalovali našo ločitev; mi tudi obžalujemo — potrebo našega izstopa. Težko je bilo nam ločiti se od mnogoletnih, zvestih in blagih prijateljev, to tembolj, ker ne pade krivda na nje, ampak na našega skupnega vodnika, ki je v začetku brez naše vednosti, toraj proti naši volji upropastil grofa Taaffe ter konečno ustvaril sedanjó situvacijo.

V zadnjem času smo doživeli celo vrsto najraznovrstnejših iznenadenj. V septembru je razglasila vlada izjemno stanje za Prago in okolico, tu so bili Čehi iznenadeni. Dne 10. oktobra je prišla slavna zbornica k prvi seji pričakujoč, da se bodo razjasnili razlogi izjemnih naredeb, kakor zakon izrecno zahteva. To se ni zgodilo, tu so bili iznenadeni gospodje poslanci. Istega dne je vlada predložila slavni zbornici nov načrt za volilno reformo, tu so bili nemški liberalci ne malo iznenadeni. Istega dne je tudi konservativni grof Hohenwart z liberalnim gospodom pl. Plenerjem jednoglasno izjavil, da je njihova najsrčnejša želja, rešiti kmeta, tu so bili iznenadeni kmetje. Nekaj dni pozneje so izjavili predsedniki trinožne večine, da se Taaffejev načrt o volilni reformi ne more vzprejeti, tu je bil grof Taaffe iznenaden do demisije.

Dne 23. novembra se je predstavila nova vlada ter prečitala svoj vladni program; tu so bili iznenadeni Slovani. Kmalu na to je sledil jugoslovanski izstop, tu je bil iznenaden grof Hohenwart. Je-li sedaj konec vseh iznenadenj, ne vem, ali vedel bi za nekatera iznenadenja, katera bi res koalicijo prav zelo ali prav globoko iznenadila, na primer, ako bi se grof Taaffe nenadoma vrnil v palačo na Židovskem trgu. Ne maram dalje zreti bodočnosti v obraz, ker je vendar preveč zakrit, kar bi pa rad povedal, to je: največje iznenadenje je to, da ni čeladonoseči pl. Plener povzročil padca grofa Taaffe, nego drugače vedno zvesti Fridolin, kakor so ga imenovali tu v slavni zbornici. Mnogoletni in zmago-slavni vodnik konservativcev in nacionalcev, izveden branitelj konservativnih principov in narodne enakopravnosti, je zadal Taaffejevemu ministerstvu smrtni udarec, ali ne v svojo in svoje stranke korist, ampak v korist svojega mnogoletnega nasprotnika, v korist liberalizma, kojega je sam dolgo pobijal. Konservativni grof Hohenwart se je podal liberalnemu gospodu pl. Plenerju, ter mu držal stremena, da se je zamogel ta gospod zavihitati v že dolgo zaželeno državno sedlo. Ta poraz avstrijskega konservativizma, povzročen po vodniku konservativcev, je največje iznenadenje, ali ob enem tudi najusodepolnejše, kar se je moglo zgoditi. Cel pomen te katastrofe* se razvidi, ako se pomisli, kaj se je s tem zabranilo, kaj pouzročilo.

(Dalje prih.)

*) Po naše: dogodba, ki ima velike nasledke.

Ured.

Cerkvene zadeve.

Božičnica v Ljutomeru.

Božičnica za uboge šolske otroke na Franc-Jožefovi ljudski šoli v Ljutomeru se je kaj lepo vršila v soboto, dne 23. decembra popoldne v dostojno okinčani šolski dvorani, kjer so se zbrali ubogi otroci z učiteljsvom. Počastili so nas s svojo navzočnostjo sledeči šolski dobrotniki: visokorodni g. okr. glavar grof Attems, visokočastiti g. dekan Skuhala, gg. veroučitelja Pajtler in Vaupotič, načelnik kr. šol. sveta g. notar Šlamberger, gošpé in gospice. Okoli lepo okinčanega božičnega drevesca so bili nastavljeni božični darovi: razna oblačila, obuvala in jedila. Preblagi ljutomerski šolski dobrotniki in trgovci so namreč v ta namen darovali 68 gold. v denarju in precej blaga in jedil. Za denar se je nakupila obleka in obutev. Najpoprej otroci veselo zapojó Ipavčevo pesem: »Solarji pri jaslicah«. Gosp. nadučitelj Robič njim potem razloži pomen božičnice ter izreče najtoplejšo zahvalo vsem preblagim dobrotnikom in dobrotnicam, osobito pa že zgoraj imenovanim za njihove velikodušne darove. Opominja tudi otroke, naj z marljivostjo in z lepim obnašanjem pokažejo, da so teh lepih darov tudi vredni, ker mali Jezusek ubogim otrokom le takrat rad kaj prinese, ako so pridni in dobri. Le pridni in dobri otroci smejo tedaj upati, da jim bode milost preblagih dobrotnikov tudi v prihodnje dobrohotna ostala. Gospod dekan so potem vspodbujali otroke, naj rastejó ne samo v letih, ampak tudi v modrosti in v milosti pri Bogu in pri ljudéh, kakor 12-letni Jezus, kateri jim je najlepši izgled v pokornosti in v poslušanju lepih in potrebnih nauk. Na zadnje so še gosp. okr. glavar izrekli čast. učiteljicam za njih veliki trud pri nabiranju božičnih darov. Na to se je vršila razdelitev darov. Obdarovanih je bilo 95 fantov in 135 deklic. Zdaj sta se zahvalila deček dobrotnikom in deklica dobrotnicam v imenu obdarovanih otrok v kratkem, ličnem govoru za prejete darove. G. nadučitelj se h koncu še spominja najvišjega dobrotnika naše šole, presvitlega cesarja; s cesarsko pesmijo se je končala ta lepa slovesnost krščanske ljubezni, katera se je tukaj pokazala brez razločka narodnosti.

Slovesnost v frančiškanski kapeli Matere milosti v Mariboru.

V čast novega blaženika iz frančiškanskega reda P. Leopolda iz Gajik se bode obhajala slovesna tridnevica in sicer 23., 23. in 24. januarija. Vsaki dan bodo tri slovenske in dve nemški pridigi. Razlagalo se bode v teh pridigah sveto življenje in smrt blaženega Leopolda s primernimi nauki za krščansko bogoljubno življenje. V četrtek potem, dne 25. januarija, se obhaja, kakor vsako leto, slovesnost Matere Milosti. Priporočujemo se v teh milostnih dnevih blaženemu Leopoldu posebno udje Frančiškovih redov, saj je naš brat, ki je skušil življenje in trpljenje na tem svetu, ter zdaj prosi in bo prosil v nebesih za tiste, ki ga na zemlji častijo, posnemajo in na pomoč kličejo!

Gospodarske stvari.

Garje pri ovcah.

(Konec.)

Da zvejo tudi slov. gospodarji o kakem izdatnem sredstvu zoper popisano bolezen, naj sledi nekaj vrstic o pripravljanju zdravila, ki se je vsikdar kot dobro,

pravo skazalo. Obstoji pa iz sledečih stvari. Tobakovega perja se vzame 1 *kg* in to se kuha v poldrugem litru vode in sicer tri ali štiri ure dolgb. Kedar je to skuhan, prelije se mešanica v kako pripravno posodo, najbolje v železno, kjer počaka, dokler se še ostale stvari ne pripravijo.

Na to se nekaj več, kakor pol kilograma apna ogasi in zmeša s pičle pbl kile lugaste soli (Pottasche) in dodane nekaj nad 1 liter vode. Vse to se dobro premeša in najmanj še jedno uro kuha. Med tem, ko je pri ognju, mora se vedno ali vsaj večkrat mešati.

Ako je dovolj kuhano, prilije se pol litra pegle ali žgane smole in pol kilograma smolnice in ravno toliko jelenovca. To se dobro premeša in prilije ona tabačna voda, ki je do zdaj čakala na strani. Končno ni treba ničesar več, kakor da se še enkrat vse ta zmes prav krepko in dobro premeša. Ako se je vse to storilo in sredstvo tako pripravljalo, kakor smo navedli in če se na pravi način vporablja, mora pomagati, če ne prvokrat, tem gotovejše v drugič. Le malokdaj je treba še tretjekrat se ga posluževati, naj bo bolezen še tako huda. Pa kako naj se živali zdravijo s tem zdravilom, kaj je z njim početi?

Ovca naj se položi na mizo ali na dosti široko klop in sicer tako, da leži na strani. Na to se razgrne volna po vsem životu od ušes do zadnjih nog t. j. naredi se prečka in v to dolino se potem nalije pripravljene tekočine in sicer v prav obilni meri. Od tod pride na ta način na ves život med volno, in ker se na to žival obrne na drugo stran in se tudi tam napravi prečka in v njo se vlije zdravilo. Tako je cela ovca tako rekoč oprana in zdraviljenje je pri koncu. Dobro je seveda in jako pospešuje in podpira ozdravljenje, ako se živalim malo boljše polaga, če jim ni treba stradati v onih dneh, v katerih se zdravijo.

Ako se to čez nekaj dni ponavlja, nič ne škodi, pač pa je tem varnejše in gotovejše, da se bodo živali rešile neznosnih garij. Za vsako ovco je treba k večjemu 1 liter ove tekočine in če je primanjkuje, še celo zadostuje pol litra, a v tem slučaju se mora z roko pomagati, da se na vseh krajih života napije koža. Če volna ni dolga ali so celo ovce gladko ostrizene, ni treba toliko dela z njimi, ampak cela ovca porine se v mazilo tako, da le glava iz posode moli.

A brž, ko se tako skopljejo, morajo se prav dobro obrisati in sploh na toplem imeti. Vse špranje v stenah naj se zamašijo in če je ta ali ona žival posebno slaba, brez močij, jej dobro dene in jo reši pogina, prvič izdatna, tečna klaja, drugič pa toplota. Zato ni škoda kake stare stvari, če se z njo pokrije kaka prav opešana ovca. Iz hleva, v katerem so take ozdravljene ovce, treba je prav skrbno spravljati in kidati gnoj in večkrat prezračevati, a ne predolgo, da ne pride preveč zime in mraza k bolnikom. Še bolj pa se naj pazi na stene, jasli, stebre in take reči, če se nahajajo v ovčjem hlevu, ker ob teh se živali čohajo in vnovič boleznimi nalezejo. Iz tega vzroka naj se vse take reči namažejo z apnom in sicer večkrat, da ga na njih ne zmanjka.

Še marsikak drug način vé ta ali oni kmet za ozdravljenje garjevih ovac, a le pri malokaterem se mu posreči, pravo sredstvo zadeti zoper to sitno, v večih slučajih nevarno bolezen. Zato smo opisali na kratko in priporočujemo najtopleje gori navedeno sredstvo, kajti le redkokrat se je pripetilo, da ne bi bilo pomagalo.

Rez za konje.

Če hočemo konje hitro nakrmiti, je potrebno, da rezanico nekoliko namočimo in nekaj ovsa primešamo; vedno pa je bolje več rezanice in le prav malo sena krmiti.

Laška čebela.

Nemški čebelarji barantavci pogosto ponujajo laške čebele in njih pridnost in krotkost v tretja nebesa hvallijo; zgodilo se je pred 10 leti tudi meni, da sem nahvaljene jagode drago plačal in da se drugi obvarujejo škode, poročam o laški čebeli sledeče: one morajo biti na samotnem kraju, sicer so najhujše in zaslužijo najslabše spričevalo, kajti najmanjši nemir jih razdraži in iz teh uzrokov sem jih z žveplom vničil. Laške čebele so po zadnjem obročku žolte in niso nobenega priporočila vredne, kajti naše čebele imajo vse boljše lastnosti.

F. P—k.

Sejmovi. Dne 15. januarija v Arvežu. Dne 17. januarija v Petrovčah, v Tilmiču, pri Sv. Petru v Radgoni in v Kapelah. Dne 20. januarija v Arnožu in pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.

Dopisi.

Iz Kozjanske okolice. (Protiklerikalno veselje.) Drugega decembra je bil v Št. Petru nov župan izvoljen, ker stanuje prejšnji vrli župan bojda predaleč od glavne vesi Sv. Petra. Župan je v občini imenitna oseba in prevzame težke dolžnosti. Vljuden mora biti še proti sitnim ljudem, posel naj opravlja iz prave višje ljubezni do Boga in bližnjega ter ne iz dobičkarije. Srečna je občina, katera najde takega načelnika, in tudi on se čuti srečnega, ker ga premišljeni, modri ljudje spoštujejo. Na stanovitno in odkritosrčno krščanskega župana se sme vsak trdno zanašati, da bo občinsko premoženje do zadnjega krajcarja za občinske potrebe vestno obračal in da se ne bo eden krajcar njegovih prstov prijel; na njega se sme zanašati, da bo vljuden, da bo skrbel za mir v občini, da ne bo dajal licenc za pohujšljive plese in da sploh odvraca, kar občini škoduje, pa skrbi za tisto, kar ji koristi. — Tako vestno ravna, ker se boji Boga in ker ve, da bo moral enkrat na sodbi oster odgovor dati. — Vestno ravnati se uči od duhovnikov, ker posluša njihove njim od Boga dane nauke. Duhovniki se imenujejo po latinsko kleriki in vsi svetni ljudje, kateri se držijo njihovih naukov, imajo ime klerikalci. To ime ne pomeni tedaj nič strašnega, ampak ljudje, ki so v zvezi z božjimi služabniki in po njih z Bogom. Toliko več reda je v vsaki občini, kolikor bolj je župan in celi zastop klerikalno vesten in tudi v svetnih naukih prebrisan; za toliko pomanjkuje reda, za kolikor je bolj protiklerikalen, nevesten. Lansko pomlad smo brali, kako je protiklerikalen župan občino ob 7600 spravil. Na Italijanskem imajo oblast protiklerikalci in ne vejo, kam bi se od dolgov djali, na Francoskem so klerikalce spodrinili in brezvestni nasprotniki klerikalcev, anarhisti in socialci delajo, kakor svinja z mehcom. Protiklerikalnih in toraj brezvestnih županov in drugih stanov nas Bog varuj! — V Šentpeterski občini, sem rekel, je bil dne 2. decembra nov župan izvoljen. Hitro je pisal nekdo v Graško »Tagespošto«, da je bil tu dozdej klerikalec župan, odzdej je pa tej stranki odklenkalo. Mož, ki je to pisal, je strašno vesel, da se je tako spremenilo. Šlišati je, da je novi župan dal v »Tagespošti« povedati: Nič se ni spremenilo, in je tedaj protiklerikalnega moža po prstih kluknil. Naj je pa dal popraviti ali ni dal, kaj moramo o onem sklepati? Sklepati moramo, da želi katoliški in tedaj tudi klerikalni fari in občini ravno nasprotnega župana, kakor da bi na človeško truplo sodila volčja glava. Kdor se ni učil klerikalnih naukov, ne velja za mojstra čez klerikalce. Veselje v srci Tages-

poštinega prijatelja je malovredno in brez ljubezni, ker želi občini večih nesreč. Če ravna on pri ženi in otrokih svojih in svojih podložnih po protiklerikalnih, nekrščanskih postavah, tedaj ne bo izredil nikoli krepko korenjaških Slovencev, katoliških Slovencev, katoliško slovenskih Avstrijancev, temuč jim bo skrhal časno in večno srečo, ker obojne sreče najde vsak toliko več, kolikor bolj se da voditi po klerikalnih, krščanskih naukih. Mož ima najbrž liberalni list, v katerega je pisal, in se uči iz njega modrosti, na trnji pa ti ne raste grozdje. Brez truda lahko izve za katoliški slovenski ali pa katoliško nemški časnik. Za pravega katoličana ne velja drug.

Iz Jarenine. (Javna zahvala.) Kmečkemu bralnemu društvu v Jarenini so darovali vlč. gospod o. Henrik Rešek, oskrbnik na Jareninskem dvoru, 2 gld. zraven pa še zalagajo društvo ves čas njegovega obstanka z »Grazervolks-Blatt«, za kar njim za vse skupaj izreka najprisrčnejša zahvala in tisočkratni Bog plati.

Iz Št. Pavla. (Zahvala.) Podpisani odbor bralnega društva v Št. Pavlu v Savinjski dolini, izreka tem potom vrlim narodnim Žalčanom, za prijazen obisk našega občnega zborovanja, dne 26. grudna pr. leta, posebno pa še za denarno podporo v znesku 12 kron, katere so oni pri tej priliki skupaj zložili nam za nakup časnikov in gospodu Hausenbichlerju pa posebej za velikodušni dar 10 kron v naše društvene potrebe, ter tudi vrlim Braslovškim pevcem, ki so se svojim lepim petjem nas razveseljevali — najsrčnejšo zahvalo!

Anton Kocuvan, tajnik. Jos. Vidic, predsednik.

Iz Ljutomerske okolice. (Nužno.) Pričakujemo, da slov. poslanci v prvi seji deželnega zbora vprašajo vlado zavoljo nepostavnega učiteljstva in pouka v šoli Sv. Petra. Učitelji so nepostavno umeščeni na tej šoli, zakaj dva, jeden pa prav gotovo ni zmožen slovenščine; pouk je nepostaven in brezpameten, ker se samo za nemščino briga. V tej šoli bodo učenci kmalu novi jezik skovali, morebiti tudi »Volapük«. Odgovor na tako vprašanje ima vlada gotovo že k redu, ali mi nismo s praznim odgovorom zadovoljni, mi zahtevamo djanja. Slovenski zastopniki, prej ne mirujte, da bo drugače, kakor je nekedaj Katon v rimskem zboru zahteval z besedami: »ceterum censeo« — da se Kartago zruši, tako tudi vi ne mirujte, dokler ne bo drugače. Prej postavno učiteljstvo in potem bo mir!

Iz Št. Jurija ob juž. žel. (Nesreča na sv. večer.) Kolikokrat vendar čitamo v »Slov. Gosp.« in po drugih časopisih, ki se pripetijo pri neprevidnem streljanju in vendar se naši nedorasli fanti ne spame-tujejo in zopet in zopet se ponavljajo enake nesreče. Na tak način je ponesrečil na sv. večer dne 24. grudna, v Lokarjih pri Št. Juriji 17letni mladenič Anton Žvižaj. Da-si poprej nikdar ni imel v rokah kakšnega strelnega orodja, je na ta dan potem, ko so v hiši postavili božje jaslice, iz samega veselja in ves vnet za čast božjo še hotel streljati. Dobil je nekje prav slab samokres in ga parkrat srečno izstrelil. Domači so ga sicer svarili: fant ne streljaj, da se ne ponesrečiš, ker nisi orožja vajen, je ta vendar še samokres basal. Ali smrt mu je bila ravno na ta presveti večer odločena. Med tem, ko je čepel pred hišnimi vrati s kladivom po železu vdarjal, koje je nastavil v cev samokresa, češ, da bolj nabijem, bolj bo počilo, se samokres sproži, zažene tisto železo fantu v čelo s tako močjo, da se je celo v glavo zarinilo. Še le, ko je umrl, so ga izvlekli iz glave; bilo je 11cm dolgo in na koncu 3cm v premeru široko. Smrtno zadet se je toraj nadepolni mladenič zgrudil za zid in ni izpregovoril besede več. Možgani so mu stopili iz glave in med groznimi bolečinami je, spreviden s sve-

tim poslednjim oljem, izdihnil ob treh popolunoči svojo nedolžno, mladeniško dušo v največjo žalost starišem in celej rodbini. V sredo smo spremili truplo nepozabnega nam ranjcega do farne cerkve, kjer se je brala črna sv. maša in potem so prenesli fanti mrliča na mirodvor, kamor ga je spremljalo mnogo sorodnikov, ki so od daleč prišli in tudi mnogo domačega občinstva. Po običajnih molitvah zapeli so vrli Šentjurski fanti ranjcemu nagrobno: »Tihota v grobu dije«, kar mi je prav pohvalno omeniti. Bodi ponesrečenemu lahka zemljica! Tebi pa, dragi mladenič, sem nalašč to nezgodo bolj natanko povedal, da se boš tacih nesreč spomnil, kedar te morebiti tudi po strelnem orodju miče. Pusti rajši to, česar ne poznaš, ubogaj stariše, ki te dobrohotno svarijo in vzemi namestu samokresa v roke molek in moli sv. rožni venec, pa se ti kaj takega zgodilo ne bo.

F. J. Ž.

Izpred Radgone. Dobro je, če človek na koncu starega leta pogleda nazaj, kaj je bilo dobrega, ali slabega, veselega ali žalostnega. Tako sem tudi jaz, gospod urednik, celi tečaj »Slov. Gospodarja« pregledal in sem našel, da je ravno leto, kar ste dobili častitko od Orehovega preroka. Vem, da se niste vstrašili njegove častitke. Kako bi se tudi, saj ste nam jo celo objavili! Ali bolje niste mogli temu možu krinke z obraza potegniti, kakor z njegovim lastnoročnim dopisom. Tudi za nas je prav koristno, ker se tako znamo bolje volkov ogibati, ki so v ovčji obleki. Orehoveci in njegov boter, ki za Radgono stanuje, se strašno nad nami jezita, kateri »Slov. Gosp.« beremo. Gori omenjeni »boter« nam je že večkrat rekel, da mislimo, da nas bo »Slov. Gosp.« v nebesa spravil. Jaz bi pa vprašal, kdo pa bo naše »janičare« v nebesa spravil? Znabiti njihovi židovski časniki, ali pa njih »preroško življenje«. Dragi čitatelji, ne strašite se »janičarjev!« Glejmo, da ne bo premožne hiše, kjer ne bi »Gospodarja« brali!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj, Na c. kr. dvoru se delajo priprave za to, da se Nj. veličanstvo preseli za dalje časa v Budapešto. Ker je tudi ona prestolno in glavno mesto, zahteva ustava, da stanuje ondi cesar kot ogerski kralj nekaj časa v letu. — Ministra za državne finance, avstrijski pl. Plener in ogerski dr. Wekerle sta se porazumela gledé na novi denar ter vzame po tem država v letih 1894 in 1895 po sto milj. gold. državnih denarjev, po 1, 5 in 50 gold. izmed ljudij, namesto njih pa izda za 60 milj. zlata in za 40 milj. srebrnih kron med ljudstvo. Po takem pa pride že precej novega denarja med ljudi.

Češko. Pri 70 veleposestnikov izreče v kratkem javno, da so zoper koalicijo na Dunaju in torej njih poslanci ne ravnajo po njih volji, dokler podpirajo v drž. zboru vlado, ki stoji na podlagi koaliriranih strank. Večina veleposestnikov pa to ni in torej njih izjava nima veliko moči. — Mladočeški poslanec dr. Črnohorsky je na sumu, da je bil v zvezi z nesrečno »Omladino« ter je že v preiskavi zavoljo tega.

Štajarsko. Pri zadnji volitvi v mestni zastop v Gradcu je bil izvoljen tudi nek »žgeč« Nemeč, ki sliši na ime Feichtinger, v mestnem zastopu pa so prišli na to, da ni prišel po pravi poti v zastop ter so volitev ovrgli. Možu pa je toliko malo do časti, da še se iz nova sili v zastop. Mogoče je neki, da v resnici zmaga, kajti njegovi stranki je sila potreben. — V Gradcu že imajo

dve drž. gimnaziji, ali sedaj bi radi še tretjo in najbrž jo tudi dobijo. Nemcem se ne odreče lahko kaka želja.

Koroško. Deželni zbor se je pričel še le včeraj, kakor po navadi; na dnevnem redu doslej ni zanimivih rečij. — V Celovcu se postavi hiša za slepce; prostora bode v njej za 15 ubožcev. — Šulverein vsiljuje svoje groše najrajši v slov. šole; govori se, da tudi šoli v Globasnici. Krajni šolski svet pa je v rokah slov. mož in ti bodo vedeli, kaj je storiti s tacim denarjem.

Kranjsko. Deželni zbor priporoča, naj se pravica do paše po gozdih tako uredi, da bode v resnici na korist gorenjskim kmetovalcem, ne pa, kakor je doslej, »pravica na papirju«. — Dež. predsednik, baron Hein, pravi, da se prerediti prosi za posojilo, ki se daje brez obrestij tistim kmetovalcem, katerim je trtna uš vničila gorice, če si napravijo potem za denar ameriške vinograde. Najbrž je ljudem premalo še znano, da se dobi denar, ali pa se bojijo dolga, saj ne vedó, če jim ga bode moči kedaj plačati.

Primorsko. V novem odboru slov. čitalnice v Gorici sedi tudi naš rojak, Anton Šantel, prof. na č. kr. gimnaziji. — V Kastvi je nova podružnica c. kr. kmetijske družbe; v njej so večinoma samo slov. kmetje in č. duhovščina; laška gospoda se je ogiblje. — Minister za trgovino, grof Wurmbbrand, pride v nekih dneh v Trst, da se prepriča, kaj še treba državi storiti za trgovino v Trstu, ako noče, da še bolj propade.

Hrvaško. Znani rodoljub, dr. Fran Rački, je v Zagrebu zbolel. Mož ima velike zasluge za hrvaško zgodovino, pa je že v visokih letih in zato je njegova bolezen nevarna.

Ogersko. Vlada je spravila pet novih, se ve, da liberalcev v hišo magnatov in hoče jih še več va-njo, predno pride ondi načrt postave o »civilnem zakonu« v posvetovanje. Novi udje ji pač naj pomagajo do večine o nesrečnem načrtu. — Katoliški shod se tedaj vrši v Budapešti dne 16. januarija; iz vseh krajev je doslej oglašanih že nad 3000 vdeleževalcev.

Vunanje države.

Rim. Papež Leon XIII. so poslali škofu v Antunu obširno pismo, v katerem govorijo o dolžnostih francoskih katolikov do posvetne oblasti, pa tudi o pravicah, ki jih smejo tirjati od nje.

Italijansko. Minister kraljeve hiše, Ratazzi, je dobil slovo in se pravi, da je to tirjal minister Crispi. Pravih uzrokov pa brž nihče ne pozna, samo toliko je neki resnica, da je šlo za denarje. — General Morra ima vso oblast v Siciliji v rokah, ali ne upa prav, da bode zadušil ustajo, ki se razteza že čez ves otok, general pa se sme zunesti le še na vojake, vse ljudstvo pa stoji več ali manj na strani ustajnih delavcev in kmetov. Tu tedaj teče gotovo kri, predno bode konec ustaje.

Francosko. Pri volitvah v senat ali v gosposko hišo drž. zbora je voljenih 78 republikancev in le 14 drugih. Zmaga na strani republike je torej sijajna. Kdor ima moč v rokah, njemu je pri volitvah zmaga skoro vselej lahka! — Zoper anarhista Vaillanta se vrši v Parizu sem od ponedeljka sodnijska razprava in ob sodba bode gotovo na smrt, ni pa še gotovo, če se ob sodba tudi izvrši, ker ni nihče umrl vsled one dinamitne patrone, katero je Vaillant vrgel v državno zbornico.

Anglija. Vojni minister je v drž. zboru naznanil, da se poslej v državnih tovarnah dela samo po osem ur na dan, plača delavcev pa ostane taka, kakor so jo imeli doslej, ko so delali po 10 ur. Če so pa delavci zmagali v drž. tovarnah, zniža se pač prejali slej delavcem tudi po drugih tovarnah delo na osem ur.

Nemško. V državnem zboru v Berlinu dobijo celo vrsto novih postav v sklepanje, vse pa merijo na več — davkov. Poslanci se njim nasproti držijo sicer kisló, ali kaj čejó? Denarja je državi treba in ona jih dobi le iz davkov; njim ostane tedaj le še glasovati za predloge. — Knez Bismarck je spisal »spomine iz življenja« in kdor ve, kaj je ta mož veljal svoje dni, lahko si misli, da so ti »spomini« za zgodovino veliko vredni.

Rusko. Grof Giers, minister za vunanje zadeve, vzame vendar-le slovo od svoje službe. Tudi on ima za Rusijo velike zasluge, sedaj pa boleha in je že tudi v visocih letih. — Da pomnožuje ruska vlada svoje vojaštvo leto na leto, to je že resnica, ali iz tega še ne sledi, kar se piše v nemških listih, da Rusija misli na bližnjo vojsko. Če je druga država ne začne, ruski car je gotovo ne začne tako v kratkem.

Bolgarsko. Državne finance so precej slabe; v drž. kasah pomanjkuje denarja in davka ne plačuje ljudstvo v redú, ali kako tudi, ko trgovine ni, kinetje pa svojih pridelkov ne morejo spraviti v denar, ker ni kupca.

Srbsko. Predsednik v skupščini postane Pašić, doslej poslanik pri ruskem caru v Peterburgu. — Liberalna stranka vzdiguje zopet glavo, ali pri ljudstvu ne velja veliko, sedaj še za-njo ni doba. — Kralj Aleksander gre s pomladi na Francosko.

Tursko. Sultan je poslal več vojakov na mejo črnogorsko, da se zaduši roparstvo pri Albancih, ki radi zahajajo na rop čez mejo, v Črno goro.

Afrika. V Masavi, ki je pod italijansko oblastjo, še sicer ni mirú, vendar pa tudi o kaki bitki ni poročila. — Kralj Behanzin ima sedaj hude ure ter se mora skrivati, vsak dan kje drugje, ako noče priti francoskim vojakom v pest.

Amerika. Admiral Mello, vodja ustajnih čet v Braziliji, je zbolel, vendar pa je šel na pomoč generalu Saraiva, ki se bori z vojniki braziljske vlade v Parani. — V Chicagu so imeli volitev župana in je izvoljen vrl katoliški mož, da-si je sicer mesto napol pagansko. Koliko pa je to mesto, lahko si povzame človek iz katol. cerkev, katerih je 108 po raznih delih mesta.

Za poduk in kratek čas.

Gledališče pri Sv. Petru pod Sv. Gorami.

Na Šentjanževo je prišla iz Kozja družba ljudij, ki so na Italijanskem doma in se Fumagali pišejo. Prišli so, da igrajo, kakor v mestih po gledališči. Drugi večer so kazali Kristusovo trpljenje. Mož sredne starosti je bil Kristus in njegovi ljudje so nadomestovali osebe, katere poznamo iz sv. pisma: apostole, Pilata, hlapce, Marijo, Veroniko, jokajoče žene itd. Na to je bil videti Kristus v tistem trenutku na Oljski gori krvavi pot potiti, ko ga pride angelj iz nebes tolažit. 2. Judež poljubi Kristusa, 3. hlapci zvežejo Kristusa, 4. ga bičajo, 5. ga kronajo, 6. Pilat si umije roke, 7. Judež se obesi, 8. Kristus pade pod križem, 9. sreča svojo žalostno mater, 10. tolaži Jeruzalemske žene, 11. Veronika mu poda potni prt, 12. ga slečejo, 13. ga pribijejo na križ, 14. vojak sune mrtvemu Kristusu na križi sulico v desno stran, 15. dajo Mariji mrtvo Kristusovo telo v roke, 16. Kristus v grobu.

Pri posameznih delih so prav ponatorno stali moški in ženske, Kristus in Marija sta se v lice držala primerno resnobno, hlapci so Kristusa, kakor se pričakuje, pošteno trdno zvezali in držali, tudi kronali in

eden je z nogo na-nj stopil, tudi orodje je bilo pravo le križ je bil tako lehek, da bi se pod njim nikdo ne zgrudil in hlapeci so bili prijazni in pobožni, da bi si ne apali niti piščeta breniti, in ko je Judež na vrvi visel, se mu ni poznal ne strah ne žalost, temveč nedolžen je bil videti, da bi ga sv. Peter na prvo trkanje v nebesa spustil.

Prvi večer smo se veliko smejali, posebno je vedel mali pritlikovec zmirom katero najti, da se nam je priljubil. Dve reči pa zaslužite, da ji grajamo. Nastavili so desko, eden mož se je k njej prislonil in drugi mož je dolge ojstre nože metal, da so se čisto poleg prvega moža v desko zapikavali. Res ima vajeno roko, da se ni nič zgodilo in se znabiti ne bo nobenokrat, pa pregrešno je samo po sebi dragoceno človeško življenje v tako očitno nevarnost staviti in ljudi neusmiljenosti učiti. Veselje ima nad takim početjem k večjemu neusmiljeni človek, nas gledalce je pa treslo in nehoté so se oči zatisnile. Tudi bi se ne smelo nikjer dovoliti, da po vrveh hodijo. — Drugič ne sme družba pustiti, da bi tak frkolin, kakor je imenovani pritlikovec, o svoji ljubici govoril. Dvakrat je tako bleknil. Za otroka je tako govorjenje greh, greh je za tiste, ki dovolijo in pohujšanje za vestne poslušalce. Ko hodi Italijanska družba h katoliškimi Slovencem po kruha, naj jim vplačilo podajo pravega spodbudnega veselja in resnobnih naukov.

Podporno društvo za slovenske velikošolce na Dunaju

razpošilja ravnokar poročilo o svojem delovanju v letu 1893. Iz tega je razvideti, da je to društvo v petem letu svojega obstanka imelo enega častnega uda: mil. g. dra. Mihaela Napotnika, knezoškofa lavantinskega, 40 ustanovnikov, 54 podpornikov in 81 dobrotnikov; izmed podpornikov je 15 takih, ki so ob enem redni udje; ž njimi vred znaša število teh 27. V tem letu sta društvu pristopila samo dva nova ustanovnika, namreč gg. dr. Jožef Staré, c. kr. financ. prokurature pristav, mestni odbornik itd. v Ljubljani in dr. Albin Poznik, c. kr. notar itd. v Novem Mestu, ki sta društvu poklonila vsak po 50 gld. Deželni zbor kranjski je društvu podaril lepo svoto 200 gld., družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 50 gld., posojilnica Mariborska tudi 50 gld. Manjše svote so podarile slavne posojilnice v Černomlju, kmetiška posojilnica ljubljanske okolice, posojilnica v Šmihelu nad Pliberkom in v Šoštanju. Med poverjeniki so se najbolj odlikovali gg.: France Dolenc, trgovec v Mariboru, dr. Jožef Kolšek, odvetnik kandidat v Novem Mestu, Jurij Kraigher, trgovec in deželni poslanec v Hrašah pri Postojini, I. Kržičnik, stud. phil., dr. Urban Lemež, odvet. v Slov. Bistrici, V. Maurer, stud. jur., Viljem Pfeifer, državni in deželni poslanec in ustanovnik društva, A. Porekar, nadučitelj na Humu pri Ormužu in France Škedelj, pristav v c. in kr. vojnem pomorstvu v Pulji. V podporo društvu so bili tudi razni predsedniki »Slovenije«, ti so gg. Mihalič, Regallv, Borštnik in Žilih. Posebno hvalo je izreči tudi raznim slovenskim listom. Umrli sta letos dva zvesta podpornika in sicer gg. Fr. Miklavčič na Dunaju in vč. g. Jože Marn, častni kantonik itd. v Ljubljani. — Društveni dohodki so znašali 1109 gld. 44 kr., glavnica 4244 gld. 98 kr. V tem letu je društvo razdelilo 790 gld. 98 kr. med 31 študentov; mej temi je bilo: 12 juristov, 5 medicincev, 7 filozofov, 4 tehnik, 2 veterinarca in 1 akad. kipar. Kranjcev je bilo 22, Štajarcev 5, Primorci 4. V petih letih je društvo razdelilo 3693 gld. To društvo je velevažnega pomena za slovenske velikošolce na Dunaju in zaslučuje res vsestranske podpore. Darila je pošiljati blagajniku vč. g.

dr. Fr. Sedeju, c. in kr. dvornemu kaplanu in ravnatelju v Avgustineju, Dunaj Augustinerstrasse 7.

Smešnica. Nacek prinese o božiču spričevalo domu, toda ni najbolje. Mati tega na razumejo prav natanko, pač pa dobro vejo, da učitelj posaja otroke po pridnosti in marljivosti. Koliki si pa? vpraša torej Naceka. »Predzadnji, odreže se Nace, »če posadi g. učitelj kateherega za meno!«

Razne stvari.

(Častni občan.) Ljubno dobi novega častnega občana in sicer je K. vit. Haupt, graščak v Strusneku, soglasno voljen častnim občanom te popolnem slov. občine.

(Deželni zbor.) V torek je bila seja v dež. zboru v Gradcu, prva v novem letu. Volitev poslanca dr. Wokauna so potrdili brez ugovora, večje nesreče pa ni bilo v tej seji.

(Zborovanje.) Bralno društvo pri Kapeli bode imelo v nedeljo, dne 21. t. m. po večernici v šoli svoj redni občni zbor. K obilnej udeležbi vabi odbor.

(Čitalnica.) V tekočem predpustu priredila bode Celjska čitalnica samo plesni venček v nedeljo, dne 14. tega mesca. Na pustno nedeljo 4. februarija 1894 bode pa »Sokolova maškarada«, kakor navadno, v čitalniških prostorih.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali č. g. Ivan Kukovec, župnik v Hartmannsdorfu, 2 gld. 50 kr., č. g. Franc Simonič, korvikar v Mariboru, 3 ter č. g. Martin Gaberc, kaplan v Vojniku, 5 gld., vlč. g. Mihael Lendovšek, kn. šk. duh. svetovalec in župnik v Makolah, 5 gld. in Posojilnica v Makolah 15 gld.

(Umrli) je pri Sv. Margareti niže Ptuja 4. januarija Franc Cederman za pljučnim vnetjem, kateremu je pot nadelala »influenca«. Bil je rajni svoje dni učitelj v Dornovi in velik prijatelj in dobrotnik mnogim gg. bogoslovcem in dijakom. Bog mu daj večni mir!

(Nezgod.) Dne 26. dec. umrl je Dominik Čolnik, bivši posestnik na Drvanju v Slov. gor. Prišel je v isti noči domov in je padel čez stopnjice v klet, kjer so ga našli v jutro že mrtvega. Rajniki je bil vrl domoljub in je storil veliko za slov. ljudstvo, posebno po Slov. goricah. Naj v miru počiva!

(Šulverein.) Na ljudskih šolah, katere vzdržuje šulverein, mora biti veliko nereda, kajti pri vsaki seji, ki jo obhaja odbor, imajo razpravljati o teh šolah, sedaj posebno o ljudski šoli v Negovi. v Sevnici, Šentilji, v Ormoži in Slov. Bistrici.

(Osebne vesti.) Premeščeni so novoimenovani davkarski uradniki: kontrolor Mihael Lešnik iz Ptuja v Knitelfeld, pristav Ivan Messner iz Ljubnega v Ptuj in praktikant Anton Pauša iz Ptuja v Brežice.

(Nemška vojska.) Na Ptuji so si mestni gospodje v laséh, ker ste nastali dve stranki, ena hoče za župana J. Eckla, druga pa dr. Fichtenau. Vsled tega se bije med njima huda vojska, k sreči pa je doslej še brez krvi — v nemških listih.

(Konji) so ušli v noči 6. januarija »Hajdinskemu Lojzku« na cesti iz Maribora proti domu. Voznika pa so zaprli, ker ni gledal na konje, kakor je vozniku treba.

Listič uredništva. Č. g. Š. v K.: Povest ni za rabo. — G. P. Š. na P.: V tej obliki ne moremo Vam ustreci. — Č. g. M. M.: Prepozno; če še kaže, v prihodnjem listu. — Večim drugim: hvala, brž, ko mogoče.

Vzgojevališče za dečke

se proda.

„Narodno mesto“.

Ponudbe pod „prihodnost“ na uredništvu „Slov. Gosp.“ 1-2

Naznanilo.

V najem se da mlin s tremi tečaji v dobrem stanu pri **Sv. Miklavžu nad Ormožem**. Več se izve na tukajšni c. kr. pošti.

Sv. Miklavž nad Ormožem, 25. dec. 1893.

3-3

Franc Verbnjak.

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih gorical zrasednega vina izvečena Francovka je skušen pomoček za oživiljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga čudovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dá škrinjica zastonj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri **Benediktu Hertl**, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajarskem.

Zaloga v **Mariboru** pri **Alojziju Quandest**, gosposke ulice. 7-52

Oznanilo.

Da bi se viničarji v sajenji ameriških trt izurili, sklenil je štaj. dež. odbor s porazumljenjem in pomočjo slavne štajarske hranilnice v Gradci od 1. marnca 1894 do konca novembra 1894 otvoriti stalni viničarski tečaj na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru in v deželnih trsnicah na Borlu Ptujskega okraja.

V vsakem tečaju se sprejme dvanajst viničarjev, kateri dobijo tamkaj stanovanje in hrano in vsak mesec 4 gld. 50 kr.

V teh tečajih se podučujejo viničarji v prvi vrsti praktično, teoretično pa le toliko, koliko v je to potrebno delavcem načelnikom pri sajenji ameriških trt.

Po dovršenem tečaju podvržejo se obiskovalci skušnji ter dobijo spričevala.

Pogoji za sprejem so sledeči:

I. Dokaz, da so 16. leto dovršili;

II. npravno življenje;

III. morajo se prošnjiki zavezati od 1. marnca do konca novembra 1894 nepretrgoma v tečaju ostati in vsem naredbam gospodarskih strokovnjakov se podvreči.

Prošnje brez koleka naj se pošiljajo potom občinskega predstojništva ali pa neposredno do **25. januvarija 1894** štajarskemu deželnemu odboru v Gradcu.

Gradec, meseca januvarija 1894.

1-2

Od štaj. deželnega odbora.

A. Badiny
velika zaloga slame v Magdeburgu
prosi za ponudbe na više svote.
Drobna slama iz mlatilnic.
Preskrbi parne stiskalnice po najnovejši uredbi z največjim delavnim vspehom, brezplačno in franco od dobitnih postaj.
Plača se naprej.

2-3

Pesmi *špovski*

List s podobami

DOM IN SVET

Afrika *Evropa* *Australija*

Izhaja v Ljubljani dvakrat na mesec.

Vsaka številka ima 32 velikih strani, mnogo slik iz domačih in tujih krajev.

Cena 4 gld. 20 kr., dijakom 3 gld. 40 kr. na leto.

Najlepši list slov. družinam za zabavo in pouk.

Ljubljana *Opist* *mest*

Oelz-ova kava

priznana najboljši in izdatnejši dostavek h kavi. Dobi se v vseh prodajalnicah za špccerijsko in povzhitno blago.

Bratje Oelz, Bregenz.

V take kraje, kjer se naši pridelki ne dobivajo, razpošiljamo cenó poštne zavitke do 2 gld. 10 kr.

14-15